

First Prize Winner in the 1996 Telugu Short Story Competition conducted by Vanguri Foundation of America, Inc.

అగాధం

పూడెపెద్ది శేషుశర్మ

నిన్న తెల్లవారుఝామున ఇండియానుండి ఫోన్ వచ్చింది, మా అత్తగారు చనిపోయారని. ఆప్పటి కప్పుడు మా ట్రావెల్ ఏజెంట్ కి ఫోన్ చేసి, హైదారాబాదుకి ప్రయాణనన్నాహాలన్నీ చేశా. ఆయన తీసికెళ్లాల్సిన బట్టలు ఉతికి, ఇస్త్రీ చేసి సూటోకేసులో సర్దా. ఆయన పాస్ పోర్ట్, ట్రావెలర్స్ చెక్స్ అవసరానికి కావల్సిన కేష్ ఇండియన్ కరెన్సీ అన్నీ సమకూర్చి పెట్టా. ఇన్ని చేసి పెట్టినా, నాతో ఒక్క ముక్క మాట్లాడలేదు ఆయన. ఏ ప్రశ్న వేసినా, ఏం చెప్పినా, ముఖావంగా ఒక్కముక్క చెప్పి, తప్పించుకునేవారు. ఈ రోజు ఎయిర్ పోర్ట్ లోనూ అంతే! ఆయనని విమానం ఎక్కించి ఇంటికి వస్తూంటే మనస్సు పరిపరివిధాల పోయింది. ఎందుకో మనస్సు ఏదో కిడు శంకిస్తోంది.

మాపెళ్లి అయి పాతిక సంవత్సరాలయింది. మా పెద్దవాడికి ఇరవైమూడు సంవత్సరాలు. చిన్నబ్బాయికి ఇరవై. పెద్దాడు లా చదువుతున్నాడు. చిన్నాడు కాలేజీలో జూనియర్. పిల్లలు చిన్నవాళ్లుగా ఉన్నప్పుడు, ఆయన ఎంతో ప్రేమగా ఉండేవారు. ఆయనకున్న సహనం ఓర్పూ, అంతా ఇంతా కాదు. కాని గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా, చిన్న చిన్న విషయాలకు కూడా నామీద విసుక్కోవడం, ఎక్కడకైనా కలిసి వెళ్తామంటే, "నువ్వెళ్లు - నాకు పనుంది" అని తప్పించుకొని ఇంట్లో కూర్చోని పుస్తకం చదువుకోవడం, ఇవన్నీ చూస్తూంటే, ఆయనకి నామీద ఎన్నడూ లేని విముఖత కలుగుతోందని అనుమానం వేసేది. ఒకవేళ ఆఫీసులో ఏ అమ్మాయితో నైనా సంబంధం ఉండేమిటి చెప్పా అంటే అందుకు నిదర్శనాలేమీ కనిపించలేదు. విడాకులిస్తానని మా ఆయన నాతో ఏనాడూ అనలేదు. కాని ఆయన మౌన భాషలో ఏదో వెలితి, ఏదో అసంతృప్తి, నా మీద ఎన్నడూలేని అగౌరవం కనిపిస్తోంది. ఏమిటో, ఆయన ప్రవర్తనకు అర్థం? ఎయిర్ పోర్టు నుండి ఇంటికొచ్చి, తలనొప్పిగా ఉంది, ఏదైనా మాత్ర వేసుకుందామని బెడ్ రూమ్ లోకెళ్తా! మాత్రలు వేసుకొని బయటకు వస్తూ ఉంటే నా తలగడమీద ఒక కవరు కనబడింది. "సుశీలకి" అని రాసి ఉంది దానిమీద. ఆత్రంగా ఏమిటా అని వెంటనే కవరులోని ఉత్తరం తీసి చదవడం మొదలెట్టా.

సుశీలకి, 24 మార్చి, 94

ఎప్పటినుండో నాలో పెరుగుతూ ఉన్న అగ్ని పర్యతం బ్రద్దలయింది. సూక్ష్మరూపావి నువ్వు. అంతా అర్థమయే ఉంటుంది నీకు. ఇన్నాళ్లుగా నా ప్రవర్తనకు కారణమేమిటా? అని అనుకుంటున్నావు కదూ, నాకు తెలుసు. కాని నోరు విప్పి చెప్పలేకపోయాను ఇన్నాళ్లూ. నాలో రేగిన అలజడికి ఉపశమనం కలగాలంటే, అది నీకు చెప్పక తప్పదు. పైవాళ్లతో చెప్పి, స్వంత భార్యను కించ పరచే స్వభావం కాదు నాది. అందుకే ఎవ్వరికీ చెప్పలేదు.

మన పెళ్లి జరిగి పాతికేళ్లయింది. మన సంసారం చూసే వాళ్లకి ఒక సౌధంలా కనిపిస్తుంది. ఆ సౌధ నిర్మాణం అంతా నీ ఇష్ట ప్రకారం జరిగింది. ఎందులోనూ నా ఇష్టానికి తావులేకుండా ప్రతి పని నీకు నచ్చినట్లుగా చేశాను. నేను వేసుకొన్న 'బై' దగ్గర నుండి, ఏ కారు కొనాలి? పిల్లల్ని ఏ స్కూల్లో చదివించాలి? ఎప్పుడు వకేషన్ కి ఎక్కడికి వెళ్లాలి? అన్నీ నీ ఇష్టప్రకారమే జరిగాయి. అంతా సహించాను. ఒకరకంగా చెప్పాలంటే, నాప్రమేయం

లేకుండా అన్నీ నువ్వు చకచకా చేసుకు పోతుంటే హర్షించాను. కాని కొన్ని విషయాల్లో నువ్వు తీసుకున్న ... కాదు... నీ వల్ల నేనే తీసుకున్న నిర్ణయాలకు నేనే బందీనయిపోవడం నేను సహించలేక పోతున్నాను. మా అమ్మకి నాన్నకి నేను మొదటి బిడ్డను. మా అమ్మ పాతకాలపు మనిషి. పునిస్త్రీగా పెద్దకొడుకు చేతుల మీదుగా పోవాలని ఎప్పుడూ అనేది.

"ఒరే చంద్రం, నా ముసిలి తనంలో నీ దగ్గరే నీ పిల్లలతో ఆడుకుంటూ, గడిపేస్తారా! నన్ను నీ దగ్గర ఉణ్ణిస్తావా! మీ ఆటడికి నచ్చకపోతే తగిలేస్తావా" అంటూ ఎగతాళి చేసేది. నేను చాలా ఢీమాగా, "నువ్వు నాదగ్గరే ఉంటావమ్మా" అని బోర విరుచుకు మరీ చెప్పే వాణ్ణి. మా అమ్మా నాన్నల సంగతి నీకు బాగా తెలుసు. వారిద్దరూ కూడా ఎవరికి మనస్తాపం కలిగించరు. నా చిన్నతనంలో నేనేం చేస్తానన్నా అభ్యంతరం పెట్టేవారు కాదు. మా అమ్మకు నేను డాక్టరు అవ్వాలని ఉండేది. కాని సెవెన్ షారం తర్వాత నాకు ఎం.బి.బి.యస్. లోనూ, బి. టెక్. లోనూ, సీట్లు వస్తే బి.టెక్.లో జాయినయిప్పుడు, అమ్మగారి, నాన్నగారి, ఏమీ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. నా ఇష్టప్రకారమే బి.టెక్., ఎం.టెక్. చేశాను. అలాగే, మా మేనమామ కూతురు సీతని నేను చేసుకోవాలని మా అమ్మకు ఎంతో ఉండేది. కాని నా ప్రాణమిత్రుడు హరి చెల్లెలు వయిన నిన్ను పెళ్లి చేసుకుంటానన్నప్పుడు, ఏమీ అనకుండా, మన పెళ్లికి ఒప్పుకున్నారు వాల్లిద్దరూ. కానీ కట్నంకాని, లాంఛనాలుగాని లేకుండా అతి సామాన్యంగా మన పెళ్లి జరిగితే, మా చుట్టాలు కొందరు, మా అమ్మనీ నాన్ననీ అడిగేరు. "కట్నం ఎలాగూ లేదూ, కనీసం, తల్లి దండ్రులకి, అక్క చెల్లెళ్లకయినా ఒట్టులు పెట్టవద్దా" అని.

"వాడు ఇష్టపడి చేసుకుంటున్నాడు. ఎలాంటి గొడవా పెట్టడం మాకు ఇష్టం లేదు. రెండు చేతులా సంపాదించుకుంటున్నాడూ వాడే పెడతాడు మాకు. ఇంకోళ్లని అడుక్కోవడం ఎందుకు? " అని అమ్మా, నాన్న సర్దిబుచ్చి చెప్పారు. అంత ఉన్నతమైన వాళ్ల వ్యక్తిత్వానికి ఎంత గర్వించానో నేను ఆనాడు. ఆమెరికా వచ్చి మంచి ఉద్యోగంలో స్థిరపడినప్పుడు కూడా ఏనాడూ, ఇది కావాలి, అది పంపించు అని వాళ్లడగలేదు. అందరి తల్లిదండ్రులూ, చుట్టాలూ ఆమెరికా వచ్చి పోతుంటే, "అయ్యో, మావాడూ ఉన్నాడు, ఆమెరికాలో, మమ్మల్ని తీసుకెళ్లలేదు" అని బాధలో ఎవరితోనూ, వాళ్లన్నట్లు నాకు గుర్తు లేదు. మూడేళ్ల క్రితం వాళ్లు ఇక్కడకు వచ్చి రెండునెలలు మాత్రమే ఉన్నారు, గుర్తుందా! అప్పుడైనా మాకు ఇది చూపించు, అది కొను, అని ఏనాడూ బలవంతపెట్టలేదు. వాళ్లు వచ్చిన రెండు నెలలకే నీ ఉద్దేశం గ్రహించి, "ఇక్కడ మీకు బోరు కొడుతోంది, కావాలంటే మీరు తిరిగి ఇండియా వెళ్లి పోండి నాన్నా" అని నేనన్నప్పుడు "నరే" అన్నారు గాని అడ్డు పెట్టలేదు. అప్పుడైనా "అమ్మా, మీకు నాదగ్గరే ఉండాలని ఉంటే ఇక్కడే ఉండి పోండమ్మా" అని అడిగే ధైర్యం నాకు లేక పోయింది. కారణం, వాళ్లు మనలో ఉండి పోవడం నీకు ఇష్టంలేదు. నేను వాళ్లకి ఏది పంపినా నువ్వు అడ్డు పెట్టలేదు. నెల నెలా, వందో, రెండు వందలో నేను పంపినప్పుడు నువ్వు సమర్థించావే కాని, వద్దన లేదు. అందుకే నేను నా మనస్సుని సమాధాన పరచుకుంటూ వచ్చాను. కాని, రెండేళ్ల క్రితం అమ్మకి బ్రెస్టుకేన్సర్ అని తెలిసినప్పుడు, అమ్మ ఇంకెన్నాళ్లో బ్రతకడు, ఆమె కోరినట్లుగా అవసాన దశలో నా దగ్గరే ఉండాలి అని నా కెంతో అనిపించింది. కనీసం ఆమెను మన దగ్గరకు తీసుకొచ్చి, కేన్సర్ స్పెషలిష్టు గోపాల రెడ్డి

గారికి చూపించి సరైన మందులు మొదలు పెట్టి తిరిగి ఇండియా పంపుదామని నాకెంత అనిపించిందో నీకు తెలుసు.

"కేన్సర్ అని తెలిసిన తరువాత ఇక్కడ హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ చచ్చినా దొరకదు. ఏమైనా కాంప్లికేషన్స్ వస్తే మనం పాపర్లం అయిపోతాం, ఇద్దరు పిల్లలు కాలేజీలో ఉన్నారు. కావాలంటే మీరు ఇండియా వెళ్లి ఒక నెల్లొళ్లు ఆవిడ దగ్గర ఉండి, డాక్టర్ కి చూపించి రండి." అని నాకు నచ్చ చెప్పావు. నీతో వాదించి లాభం లేదు. ఘర్షణ తప్ప మిగిలిందేమీ లేదని ఊరుకున్నా. కాని నా మనస్సు శాంతించలేదు. నాలో పాతుకు పోయిన ఒక్క కోరికనూ ఎందుకు తీర్చుకోకూడదూ అని అనిపించేది. చిన్నప్పుడు నాకు జ్వరం వచ్చినా, దెబ్బ తగిలినా అమ్మ నా ప్రక్కనే పడుక్కొని నన్ను ఊరడించేది. అలాంటిది ఆమె చనిపోతున్నప్పుడు ఆమెకు చేదోడుగా ఉండామనుకోవడం తప్పా! ఆ మాటే నీతో అన్నా. కాని నువ్వు మౌనంగా ఊరుకున్నావు. నీకు ఇష్టం లేకుండా ఏ పనిచేసే అలవాటు లేదు నాకు. కాని అంత బలమైన కోరికను అణచుకోవడం వల్ల నాలో చెప్పలేనంత కోపం పేరుకు పోయింది. అవసాన దశలో నా దగ్గర ఉండడం అటుంచి చివరి చూపుగానైనా ఆమెను చూడలేక పోయాను. అదే నా బాధ. ఆ బాధ నన్నెంతగా తిని వేస్తోందో నీకేం తెలుసు? నీ కెప్పుడూ సహకరించే వాణ్ణి నేను. మీ అక్క కొడుకు మన దగ్గర ఏదాది ఉండి చదువుకున్నాడు నేను వద్దన లేదు. నువ్వు ఇంటిరియర్ డెకరేటింగ్ లో సాయంత్రం వేళ క్లాసులు తీసుకుంటూంటే, పిల్లలతో ఇంట్లో ఉండేవాణ్ణి. నీ కోరికను దేనిని కాదన్నాను? అలాంటిది నా ఒక్క కోరికనూ నువ్వు ఎందుకు మన్నించలేక పోయావు? సరే, జరిగిందేదో జరిగి పోయింది. నేను వెళ్తున్నాను. తిరిగి వస్తున్నప్పుడు మా నాన్నను నాతో తీసుకొస్తాను. ఇక్కడికి వచ్చాక గ్రీన్ కార్డికి అప్లయి చేస్తాను. నీ ఇస్టాబ్లిష్మెంట్ లో నాకు పని లేదు. నన్నర్థం చేసుకొని ఎవ్వరికీ కష్టం కలిగించకుండా ప్రవర్తిస్తావని తలుస్తాను. నేను చేస్తున్న పని వల్లెవ్వరికీ కష్టం గాని, నష్టంగాని ఉంటుందని నేననుకోను. శేఖర్."

ఆ ఉత్తరం ముగించే సరికి విపరీతమయిన దుఃఖం పెల్లుబికింది నాలో. ఈయనకి నేనేం కష్టాలు పెట్టాను? పెళ్లయిన దగ్గరనుండి అన్నీ అనుకూలంగా సమకూర్చి పెట్టానే! నా మీద ఎందు కంత కోపం? ఈ దేశంలో సెటిలయిన మనవాళ్లు ఎంతమంది, తల్లి దండ్రులని ఇండియాలో వదలడం లేదు? అయినా, అక్కడ వాళ్లకేం కష్టాలు వచ్చాయని? ప్రతి నెలా వందో, రెండు వందలో పంపుతున్నాం. అది రూపాయల్లో మారుస్తే మూడువేలకు పైగా ఆదాయం. రెండో కొడుకు దగ్గర ఉన్నారాయె! ఇద్దరు మనుషులకి ఆ ఆదాయం తక్కువ సొమ్మా ఏం? మా అక్క కొడుకు నా దగ్గర ఉన్నాడంటే, వాడు వయస్సులో ఉన్నవాడు. రోగాలూ రొప్పులూ వచ్చే వయస్సు కాదు. మా అత్తగారు కేన్సర్ తో ఈ దేశంలో ఉంటే డాక్టర్లకి, హాస్పిటల్స్ కి పోయాల్సిన డబ్బు నా దగ్గరా, ఈయన దగ్గరా ఏముంది? ఇల్లు అమ్మేసుకుని చిప్పట్టుకు తిరగాలి. ఇప్పుడు మావగారు వచ్చి, ఇక్కడ, మడి ఆచారం అంటూ ఏం గొడవ పెడతారో ఏమో! ఈ పెద్దాళ్లకి కొంచెం శుభ్రంగా ఉండడం చేతకాదు! తనెలా సర్దుకో గలదు? గుండెల్లో పెద్దరాయి పడినట్లయింది.

భారమైన మనస్సుతో, ఆ రోజు పేపరు చూద్దామని సోఫాలో కూర్చున్నా. అలవాటు ప్రకారం, లివింగ్ సెక్షన్ లో డియర్ అవీ కోలమ్ చదవటం మొదలెట్టా. అందులో "లిన్ ఇన్ లింబో" అన్న ఉత్తరం చదవగానే, ఏదో చెప్పరాని అందోళనతో నా మెదడు మొద్దుబారిపోయింది. లిన్ రాసిన

ఉత్తరంలో సారాంశం ఏమిటంటే - ఆమెకి పెళ్లయి ఇరవై సంవత్సరాలయిందట. పిల్లలిద్దరూ కాలేజీలో ఉన్నారుట. ఆమెకి, భర్తకి, ఎప్పుడూ ఏవో మనస్పర్థలు ఉన్నా, ఎలాగో సర్దుకుంటూ ఇన్నాళ్లు కలిసే ఉన్నారుట. ఇద్దరు పిల్లలూ గూడు వదలి పోగానే, వారిద్దరూ, ఏ విషయంలోనూ, ఏకీభవించలేక పోతున్నారని, ఇక వాళ్లిద్దరూ కలిసి జీవించడం అసాధ్యం అని, అందుకు తన దారిని తను పోతే మంచిదని లిన్ భర్త అంటున్నాడట. కాని లిన్ అందుకు ఒప్పుకోక మేరేజీ కౌన్సిలింగ్ కి పోదామని భర్తని బతిమాలుతోందట. "నీ సలహా ఏమిటి?" అని "డియర్ ఆవీకి" రాసింది. "ఇరవై ఏళ్లుగా వస్తున్న సమస్యను ఇన్నాళ్లు పరిష్కరించ లేకపోతే, ఇప్పుడు మట్టుకు ఏవేయగలవు? అతనికి అంత కష్టంగా ఉంటే వెళ్లిపోమను" అని ఆవీ సమాధానం. మరి నేనో? నేనలా చేయగలనా! ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోలేకుండా, ఒక పెద్దాయనని ఇంట్లో పెట్టుకొని, మా భార్యా భర్తలిద్దరం, ఎలా మనులు కోగలం. ఏమిటో ఆతా అయోమయంగా ఉంది." అలా ఆలోచిస్తూనే సోఫాలో నిద్రిపోయా.

* * *

వంటింట్లో మా చిన్నవాడికి ఇష్టమని సమోసాలు చేస్తూ ఉంటే ఫోన్ మోగింది. చేతులు కడుక్కొని ఫోన్ చేతా.

"హలో సుశీలా, నేను ఉమని బాగున్నావా? ఇంట్లో వంటింకిగా ఎలా ఉండగలుగు తున్నావు బాబూ? నేనైతే ఒక్క రాత్రయినా, ఒక్కర్తినీ ఉండలేను. నీకు ధైర్యం ఎక్కువే. ఇంతకీ మీ ఆయన తిరిగి ఎప్పుడొస్తున్నాడూ! ఇండియా కెళ్లక ఫోన్ చేశాడా లేక ఇంకా ఆ అలక మూడోలోనే ఉన్నాడా" బిగ్గరగా మాట్లాడుతోంది ఉమ. ఉమ నా చిన్న నాటి స్నేహితురాలు. ఇరవై సంవ్వరాలక్రితమే ఈ దేశం వచ్చి న్యూజెర్సీలో స్థిరపడింది కుటుంబంతో.

"మీ అత్తగారి అంత్యక్రియలూ అవీ సాఫీగా జరిగిపోయాయా?" తనే మళ్లీ అడిగింది.

"అయి పోయి ఉండాలి మరి. మా ఆయన వెళ్లిన తరువాత జూర్రత్తగా చేరేను అని ఒకే ఒక్కసారి ఫోన్ చేశారు. తర్వాత ఫోన్ చెయ్యలేదు. ప్లాన్ ప్రకారం అయితే రేపటి మధ్యాహ్నానికి తిరిగి రావాలి. ఏమిటో ఉమా, అంతా గందర గోళంగా ఉంది. ఎలా జరుగుతుందో ఏమో"

"ఏమయింది సుశీలా! ఏమిటి సంగతి?" అంది ఉమ.

"ఏమో ఉమా, మనస్సుమీ బాగాలేదు" గొంతు గాద్దదికంగా అయిపోయి, నాకు నోట మాట రావడం కష్టమయింది.

"ఎప్పుడూ చలాకిగా ఉండే నువ్వు ఇలా బేలవయి పోవడమేమిటి. మీ ఆయన ఫోన్ చేయలేదని బాధ పడుతున్నావా! అయినా ఆ ప్రవర్తన ఇప్పుడేం కొత్తది కాదు కదా." ఉమకి నాదగ్గర చనువెక్కువ.

"ఏం చెప్పమంటావు ఉమా! మా అత్తగారు పోయారా. ఆమెను ఇక్కకు తీసుకొచ్చి వైద్యం చేయించలేదని, అంతా నావల్లని మా ఆయనకు నామీద గొంతు దాకా కోపం. ఇండియా వెళ్లేముందు ఒక పెద్ద ఉత్తరం రాసి పెట్టారు, నన్ను నానా మాటలంటూ. తల్లి దండ్రులు చివరి దశలో తన దగ్గరే ఉండాలని తన కోరికట. "అమ్మ ఎలాగూ పోయింది కాబట్టి నాన్నలైతే తామెచ్చుకొని నా దగ్గరే ఉంచుకుంటా" అని రాశారు అందులో. ఈ పాతికేళ్లలో అన్నీ నా ఇష్టప్రకారమే జరిగాయిట. తన కోరికలేమీ తీరలేదట. మా అత్తగారి చావులో తన గుండెల్లోని అగ్ని పర్వతాలు బ్రద్దలయ్యాయని ఇక నా

First Prize Winner in 1996 Telugu Poetry Competition conducted by Vanguri Foundation of America, Inc.

ప్రవాసాంధ్రుని పరివేదన

జి.వి.ఆర్.కె. శర్మ

ఇష్టాయిష్టాలతో పని లేదనీ,..... ఇక మాకు తెగతెంపులయిపోతున్నట్లు రాశారు ఉమా! నేనేం తప్పు చేశాను. నువ్వు చెప్పు" అన్నా దీనంగా.

"ఇదిగో సుశీలా, వెర్రిదానిలా గోల చేయకు! మీ ఆయన నీ మంచితనాన్ని ఆసరాగా తీసుకొని నిన్ను నానా మాటలంటున్నాడు. నేను చెప్పింది ఏమి. ఏ పిల్లలూ, తల్లి దండ్రులని ముసలికాలంలో దగ్గర పెట్టుకొని చూసుకోవటంలేదు. ఆ వ్యవస్థ ఇప్పుడు ఇండియాలోనే లేదు. ఇక ఆమెరికా మాటెందుకు? అయినా నువ్వు వాళ్లకి ఏం తక్కువ చేశావని? వాళ్ల జీవిత భరణం క్రింద ఇంతో అంతో పోస్తున్నావాయె! అత్త, మామల్ని ఈ దేశం తీసుకొచ్చి, అన్నీ చూపించావాయె. వెళ్లినప్పుడల్లా పుష్కలంగా కానుకలు కొంటావాయె! ఇంకా ఏం చేయాలో? నన్నుడుగుతే, ఈ రోజుల్లో ఆ మాత్రం చేసే వాళ్లు ఏ నూటికో కోటికో ఒకరుంటారు. నోరు మూసుకుని సంతోషించక ఈ ఆరోపణ కూడానా! నీకు గుర్తుందో లేదో. మా ఆయన కొలీగ్ ఒకాయన పేరెంట్స్ విజిటర్ గా ఈ దేశం వచ్చారు, అదేదో ఊళ్లో. వాళ్ల నాన్నగారు హతాత్తుగా స్ట్రోక్ వచ్చి హాస్పిటల్ లో పడ్డారు. ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్ లో పద్నాలుగు రోజులున్నాడట. వాళ్లకి 80,000 డాలర్ల బిల్ వచ్చింది. ఆ సంగతి మీ ఆయనకు చెప్తానుండు. అప్పుడర్థం అవుతుంది నీ బాధ. సరే గాని అమ్మాయ్, నువ్వేం, మనస్సు పాడు చేసుకోకు. మీ ఆయనకు మెల్లగా నచ్చ చెప్పుడువు గానలే" అంటూ ఊరడించింది ఉమ.

"చాలా థ్యాంక్స్ ఉమా. నాకింత ధైర్యం ఇచ్చావు. అదే చాలు. సరే నేనుంటా, మళ్లీ మాట్లాడుతా "అని పోను పెట్టేశా.

* * *

మర్నాడు ఆదివారం. మనస్సుండుకో చికాకుగా ఉంది. ఆయన ఎలా ప్రవర్తిస్తారో, చికాకు పడతారో ఏమో! ఏమైనా అంటే ఏం సమాధానం చెప్పాలి? మనస్సు విప్పి చెప్పుకుందామంటే, పిల్లలుఎక్కడో ఉన్నారాయె! నిండా నలభై అయిదు సంవత్సరాలయినా లేవు, ఇలా భర్తకి మానసికంగా, భౌతికంగా ఇంతదూరంగా ఎన్నాళ్లుండగలను? బ్రిటిష్ ఎయిర్ వేస్ ఫ్లయిట్ టైమ్ కి వచ్చింది. కష్టమ్మ క్లియరెన్స్ పూర్తి చేసుకొని, సూట్ కేస్ ని లాగుతూ బయటకొచ్చారు మా ఆయన. వెనకాల రావలసిన మావగారి కోసం వెతుకుతున్నాయి నాకళ్లు.

"ఎంత సేపయింది నువ్వొచ్చి సుశీలా" ఉదాసీనంగా ఉంది ఆ గొంతు. "ఒక అరగంటయింది. మావగారేరి?" అడిగా.

"రాలేదు చాలా బ్రతిమాలాను. కాని తనకి ఈ దేశంలో తోచదని, ఇక్కడి బ్రతుకుకి తను అలవాటు పడలేనని రానన్నారు. నేనెంత బ్రతిమాలినా నామాట వినిపించుకోలేదు." అంటూ మౌనంగా ముందుకు నడిచారు. మా ఇద్దరి మధ్యా ఏర్పడిన అగాధం ఎంతవోతుగా ఉందో అప్పుడు తెలసింది నాకు. ఈ దేశంలో స్థిరపడిన ఎందరి దంపతుల మధ్య ఇలాంటి ఆగాధాలున్నాయో! అదే ఈ దేశం వాళ్లయితే విడాకులిచ్చుకొని విడిపోతారు. మన తరువాత తరాల వారు కూడా అదే చేస్తారేమో! కాని మన తరం వారు మట్టుకు ఇలాంటి సందిగ్ధాలలో కొట్టు మిట్టాల్సిందేనా? ఇది ఎటువంటి మనో వ్యాధులకి దారి తీస్తుందో! ఉహూ! లాభంలేదు. నేను ఆయనతో మనస్సు విప్పి మాట్లాడాలి. ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకొని కష్టమోసుఖమో ఏ పని చేసినా ఈ అగాధాన్ని పూడ్చాలి. నాలో ఒక ధైర్యం ఒక ఉద్రేకం మొదలయ్యింది. పట్టుదల తలెత్తింది. మనసు మాట్లాడుతున్నా మౌనంగా కారు స్టార్ట్ చేశా.

అమెరికా ఎక్స్ ప్రెస్ వెలో
అయోమయం ప్రయాణగమ్యం;
అన్నీ ఉన్నా ఎదో ఆందోళన
అంతులేనదీ మస్తీప్క విదళన!

ఎక్కడి వాళ్లం, ఎక్కడికొచ్చేం!
చెదరిపోయి తలా ఒక దిశగా-
కలనైనా ఊహించామా
ఈ విదేశవాసం, విషాదయోగం?

ఏనాటిదో, ఎన్నితరాలదో
అనుబంధం ఇట్టే త్రెంచి,
ప్రియభారత జనయిత్రిని వీడి
ప్రవాసియై సాధించినదేమిటి?

పాశ్చాత్య జీవన వాహినిలో మునిగేం,
ప్రాపంచిక సుఖమంతా చవి చూసేం?
ప్రాకృత్యమ విలువల సంఘర్షణలో
మనశ్శాంతి మాత్రం పూజ్యం.

నానాగుణ వరసిద్ధి ప్రదాత
అవ్రతిహత మన డాలర దేవత!
నోటమాట రాకుంటేనేం?
కోట్లుంటే ఫేమ్ అండ్ నేం!

నోట్లుంటే లేనవేవి?
బోట్లూ, వేసంగి చోట్లూ-
ఓట్లూ, కాలేజి సీట్లూ-
అందుకే అడ్డమై పాట్లూ!

విద్య నేర్పినది విజ్ఞానానికా?
వేలకి వేలు విత్తోపార్జనకా?
విజ్ఞానం వెర్లోళ్లకి, నిత్యం
డబ్బే మా ఊపిరి, స్వార్థం.

రాజకీయాలు మా నిత్యావసరాలు;
సంఘాలూ, సాహిత్య సదస్సులు
సెల్ఫ్ ప్రమోషన్ కి సోపాన పంక్తులు,
ఈగో నెర దోసె ఇంధన సామగ్రిలు.